

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
riă gramonă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarită și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seriă 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 8 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prănușă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un esemplar 5 or.
v. a. séu 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Luni-Marți 9 (21) Februarie.

1899.

Căderea cabinetului Banffy.

Așa-déră, după atâtea svircoliri și alergări dela Budapesta la Viena și înderăt, sorții au cădut în defavorul cabinetului Banffy. Din momentul, când s'a ivit pe scenă deputatul Szell, primind de-a dreptul dela Majestatea Sa misiunea de-a interveni pentru încheierea unui compromis între guvern și opoziția, situațiunea lui Banffy a devenit nesigură, căci i-s'a pus în coste un fel de control, ministrului-president de fapt și de drept i-s'a creat un concurent prin inaugurarea acțiunii paralele privitoare la tratările de împăcare a unui viitor ministru-președinte.

Banffy a sperat, că norocul său, care l'a ridicat peste toate așteptările în postul cel dintâiu în țară, nu-l va părăsi nici de astă-dată și a lucrat cu cei mai credincioși ai săi pentru a deveni erăși tot el stăpân pe situațiune. Un moment se părea, că-i vine în ajutor încăpăținarea, cu care opoziția persista pe lângă condițiunile puse de ea, dér toate calculele, toate apucăturile și sucurile n'au folosit nimic. Banffy cu cabinetul său n'au putut să se mai țină în cârmă. Opoziția n'a vrut să cedeze de loc, ér după ce Banffy a rupt șirul tratărilor cu opoziția, propunerile lui privitoare la viitoarea acțiune a guvernului n'au mai primit aprobarea monarhului și așa nu i-a mai rămas alta, decât a-și da dimisiunea.

Espunerile și propunerile lui Szell, cari nu cereau de-a se declara război opoziției, ci reclamau continuarea tratărilor de învoială, au aflat ascultare la Majestatea Sa. Din cauza acesta Banffy în conferența de Vineri a partidei guvernului nu

s'a mai putut provoca la încrederea monarhului și a evitat tot-odată de-a face și cea mai mică amintire despre misiunea specială a lui Szell.

Din strimătorea și necazul, în care a ajuns, Banffy face acum o virtute, declarând, că se sacrifică pentru interesele și pacea țerei, dér se simte din cuvintele, ce le-a adresat partisanilor lui, că-i cade greu de tot, că trebuie să-și curme activitatea sa de șef al guvernului în mijlocul celor mai mari victorii, ce pretinde, că le-a raportat în cei patru ani ai guvernării sale pentru idea de stat și națiunea maghiară.

Cei drept, guvernamentalii și-au făcut datoria și au întimpinat discursul său cu viue și sgomotoșe aplause. Atâta însă și mai mult nimic. Cei din partida guvernului nu s'au mai identificat cu părerile lui, ci vorbitorul lor a declarat scurt și cuprinzător, în contra lui Banffy, că ei trebuie să trateze mai departe cu opoziția.

S'a întâmplat adevărat ceea ce era de prevădut, că chiar între membrii clubului „liberal“, majoritatea covârșitoare s'a întors pe partea lui Szell, „omul păcii și al înțelegerii“. Astfel Banffy cu clicășii săi și ai lui Tisza au rămas de fapt în minoritate și au fost desavuați și de monarh prin faptul, că acesta a inclinat spre programul pacinic al lui Szell.

Se poate dice dér despre Banffy, că s'a infundat vulpea în sac. Opoziția jubilează și triumfă cu tot dreptul, căci a dobândit un succes, la care ea însa-și nu s'a așteptat, séu cel puțin nu în așa măsură. Invingătorii pe teren sunt astăzi apoeniștii, kossuthiștii, ugroniștii și cei din „partida poporală“. Minoritatea a bătut de-ocamdată majoritatea și

ori-cum se va sfârși criza acesta, fie printr'o nouă ediția a domniei partidei „liberale“ de până acum, fie printr'o fuziune și nouă grupare, fapt este și rămâne, că domniea de aproape trei-deci de ani a partidei „liberale“ maghiare este profund sdruncinată.

Acesta e singurul moment în vâlmășeala crizei, care poate să satisfacă puțin și majoritatea populațiunii statului, care n'are ađi nici un cuvânt la cele ce se petrec în parlament și în jurul său. In celelalte situațiunea, — pe care o caracterizează așa de nimerit faptul, că după ce Banffy a anunțat dimisiunea sa și a cabinetului în ședința de Sâmbătă a camerei, el a fost salutat de mamelucii săi cu strigarea „éljen Banffy“, pe când întregă opoziția striga: „éljen a Kiraly“ — ne lasă nemișcați și suntem de-o părere cu organul național sășesc din Sibiu, când dice, că vechia dicală germană: „arare-ori urmăze ceva mai bun“, s'ar pute adeveri și după căderea cabinetului Banffy.

Intărirea noului Metropolit. Primim școirea, că Majestatea Sa a dat înaltă aprobare actului alegerei de Metropolit a Prea Sântiei Sale episcopului Ioan Mețianu. Acest act a fost prezentat monarhului numai înainte cu trei zile, și astăzi séu mâne va fi publicată aprobarea în fôia oficială. Astfel, credem, că cel mult în deuce zile va pute urma instalarea noului Metropolit.

Mórtea lui Felix Faure.

Despre mórtea președintelui republicii, Felix Faure, se comunică din Paris o mulțime de amănunte.

Se dice, că deja c'o zi mai înainte Faure nu se simțea de tot bine. Joi în ziua

nenorocirii, a participat la un consiliu de miniștri, a luat cu poftă destul de bun prânzul, și la 2 ore a deschis seria obișnuitelor audiențe, cari au durat până la 5 ore. După audiențe însă încep să se simtă rău și chiamă la sine pe secretarul său privat Le Gall, la care-i dăse: „Iubite Le Gall, nu sunt bine. Simt o mare durere la gât“. Pe la 6 ore președintele chiamă din nou pe Le Gall și-l întrebă: „Ore ce poate să-mi fiă? Mă simt din ce în ce mai rău“. Secretarul vădă, că președintele se clatină, grăbi dér la el și-l conduse la canapea, unde-l culcă între perini. Intr'aceea Faure se plângea, că suferă mult, și dicea, că va muri. Mai târziu se chiamă un medic, apoi medicul de casă, profesorul Lanelongue încă cu unul, au mers la Elysée, însă înzadar. Starea președintelui era desperată. Lângă patul improvisat se afla și familia președintelui; mai târziu veni și ministrul-președinte Dupuy, pe când Faure era în agonie. S'a adus în mare grabă și un preot, care l'a provădut cu sfințele sacramente. După acesta la câte-va secunde Faure muri.

Mórtea președintelui a produs pretutindeni jale și consternațiune. Parisul întreg abia dimineța a putut se afla despre catastrofa din palatul Elysée întâmplată Joi séra. Deja în decursul nopții ministrul-președinte Dupuy a avisat pe președinții camerelor și pe miniștrii, apoi pe toate prefecturile despre mórtea președintelui. Vineri ministrul președinte a adresat o circulară către toți prefectii și subprefectii, în care li provăcă să nu-și părăsescă posturile, ér decă sunt în concediu, să se reîntorcă numai decăt la posturile lor.

Cadavrul lui Faure a fost îmbalsamat Vineri. Inmormântarea se va face Joi în 23 Februarie pe spesele statului. Cadavrul va fi binecuvântat în biserica Notre-dame, apoi cu mare pompă militară și civilă va fi pus spre vecnică odihnă în Père-lachaise, în cripta familiară.

Doliul în Franca este general. In șe-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Italienii.

(Continuare)

Decă ne explicăm astfel particularitatea națiunii italiene prin faptul, că în ea personalitatea individului pretinde și merită mai multă considerare, dér că tocmai prin acesta se produce o mai mare atomizare până când nu intervine violenta acțiune de contopire a unei puteri mai înalte: vom înțelege tot-de-odată, pentru ce în Italia efectul unor cauze generale a fost pururea mai covârșitor, decât în alte țări. In această privință o națiune, în care legăturile colective au putere, ér individul este redus, se raportă la o națiune, în care mai ales individul își legitimează pretensiunile sale, ca și o stâncă la o grămadă de nisip. Pe când stâncă se poate să fie multă vreme bătută de valuri și furtune, fără a-și schimba forma, grămada de nisip cedază ori cărei presiuni. In nici o țară, poate cu singura excepție a Greciei, banii, nevoia și violența n'au produs efecte așa de mari, ca în Italia; în nici o țară frumșeța unei

femei nu a hotărât așa de des și așa de puternic, ca în Italia cele mai importante afaceri de stat.

Cât timp Italia a fost lăsată în voia ei, o vedem schimbându-și într'una constituțiunile și scoțând din isvor vecinic curgător tot alte forme de viață publică, tocmai fiind-că fantasia și reflecția, sensibilitatea și egoismul nu lucrăză nicăiri în vécul de mijloc cu mai multă putere, decât în Italia. Care altă țară, afară de Italia, ne dă esemplul, ca importanța unei case în privința relațiilor bănesci să-i câștige situația unei Case Suverane de stat? Medicii, înainte de a ajunge la suveranitatea princiară, erau numai nisce bancheri. Nimic alta nu a rechemat pe bătrânul Cosmo din exil, nimic nu i-a procurat în Venetia acea distincție, deja aproape princiară, decât împrejurarea, că absența sa din Florența se simțea, ca o jenă în toate afacerile financiare, și că astfel o putere mai înaltă, trebuința unui cerc mai întins și prin urmare mai influent, s'au aliat cu stăruințele amicilor săi pentru a-l rechiama. Nimic nu a aședat mai bine pe ilustrul Lorenzo în centrul intereselor italiene, nimic nu l'a făcut mai indispensabil și pentru concetățenii săi, decât faptul, că pricepea și în parte conducea cu vederile cele mai largi relațiile bănesci ale tuturor

statelor civilizate de atunci. Și unde mai este țară, afară de Italia, unde frumșeța unor femei, nu dice să fi aprins, dér să fi hotărât sôrta finală a unor războie; unde femeile prin plăcerea, ce se spera dela corpul lor, să fi condus și să fi dominat mai multă vreme nu numai relațiile lumesci, dér și cele bisericesci?

Fiind-că în Italia omul, ca individ, se simte mai slobod, mai singur, pasiunile personale și interesele personale au atârnat aici tot-deuna mai greu în cumpăna sôrtei publice și private, decât în alte țări ale Europei. De unde urmăze, că cel ce vrea să cunoscă însușirile amabile și admirabile ale poporului italian, nu trebuie să le caute în viața de familie, nici în viața politică, în genere nu acolo, unde personalitatea se subordonază, ci acolo, unde plenitudinea însuflețită a individului se poate desvolta cu totă splendoră ei, adevărat în sfera artistică.

Cine doresce să cunoscă din istoria unei națiuni heterogene mai mult, decât numele cător-va persoane și unele date cronologice, trebuie să se aștepte de mai înainte, că nu va afla la ea nici un interes pentru nisce destinări, care din contră în propria sa națiune au mare însemnătate. Și decă nu vrea să-și facă o părere greșită, cel puțin unilaterală și adese-ori pa-

sionată, nu-i rămâne, decât a studia cu bună-voință stăruitoare acele direcții ale poporului străin, pentru care viața din patria sa l'a pregătit mai puțin și nu i-a deșteptat destulă luare aminte. Cine vrea să știe, ce a fost Italia pentru omenire, trebuie să aibă interes și pricepere pentru artele plastice și literare, trebuie să fie în stare a admira puterea minunată, care l'a făcut pe Italian destoinic intru producerea atâtor opere eterne, și trebuie să-și dobândescă astfel puțința de a înțelege și a'l recunoscă și acolo, unde s'a arătat mai puțin capabil și mai înapoiat în acțiunea sa.

Nouă arta ne apare prea ușor ca un simplu accesoriu, ca un fel de ornamentică, un articol de lux al vieții, și prin acesta dăm numai dovadă, că în epoca noastră a dispărut energica pornire și trebuință, care au dat nascere frumșelor arte. Dér în Italia medievală s'a putut întempla, ca nisce opere, precum este vechiul crucifix din Santa Maria Novella dela Florența, nu numai să pue un întreg oraș în mișcare, ci și să-l facă a-și inchipui cu tot dinăinsul, că terminarea acelei picturi este unul din cele mai mari evenimente ale timpului.

(Va urma).

*) Veđi „Gazeta Transilvaniei“ N-rii 26 și 27 a. c.

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Februarie 1899.

Bannota rom. Cump.	9.47	Vând.	9.49
Argint român. Cump.	9.44	Vând.	9.46
Napoleond'ori. Cump.	9.50	Vând.	9.55
Galbeni Cump.	5.60	Vând.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vând.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vând.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vând.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vând.	102.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Februarie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.50
Renta de corone ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.35
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.30
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.25
Bonuri rural. ungare 4%	96.40
Bonuri rurale croate-slavone	96.60
Impr. ung. cu premii	161.75

Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.75
Renta de argint austr.	101.45
Renta de hârtie austr.	101.15
Renta de aur austr.	120.35
Losuri din 1860.	141.—
Acții de-ale Băncii austro-ungară	923.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	399.—

Acții de-ale Băncii austr. de credit.	370.40
Napoleondori	9.55
Mărci imperiale germane	58.95
London vista	120.35
Paris vista	47.77 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.75
Note italiene	44.40

„MUREȘIANA“

instituit de credit și de economii în Reghin.

CONVOCARÉ.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „MUREȘIANA“ se invită în sensul §-lui 16 al statutelor la

a XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Reghin la 15 Martie n. 1899 la 9 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele ordinii de zi sunt:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Deciderea asupra conturilor și asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea alor trei membri în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe anul curent.
5. Ficsarea marcelor de prezentă pe anul curent.
6. Eventuale propuneri în sensul § lui 27 din statute.
7. Esmiterea alor doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiați, sunt rugați ași depune la casa institutului acțiunile și eventual documentele de plenipotență, cel mult până la 14 Martie n. la 4 ore d. a.

Reghin, la 5 Februarie 1899.

Direcțiunea.

Contul Bilanțului.

ACTIVE		fl.	cr.	PASIVE		fl.	cr.
Casa în numerar		3853	70	Capital social 1700 acțiuni		85000	—
Cambii în portof. fl.	162812.46			à fl. 50		16794	65
Obligațiuni cu ca-				Fondul de rezervă		1189	02
venti fl.	42955.50			Fondul de pensuni		89331	35
Imprum. hipotec. fl.	46994.50	252762	46	Depuneri spre fructificare		50976	—
Interese anticipate pro 1899		594	76	Reescompt		50	—
Interese restante		225	56	Dividende neridicate		3863	05
Competință de intabulare		7	92	Interese incassate pro 1899		17	21
Spese de protest		3	95	„ neridicate după acțiuni		45	—
Realități		38	09	Binefaceri neridicate		9720	16
		257486	44	Profit curat		257486	44

Contul profit și pierdere

EȘIRI		fl.	cr.	* ÎNTRĂRI		fl.	cr.
Interese:				Interese:			
de reescompt fl.	2847.83			de escompt fl.	14174.05		
la depuneri fl.	175.53			de obligațiuni fl.	4024.25		
incass. pro 1899 fl.	3863.05			de hipotecă fl.	3420.97		
după acțiuni fl.	1276.77	8163	18	de întârziere fl.	974.76		
Contribuțiune:				anticipate pro		23183	79
directă fl.	1760.84			1899 fl.	594.76		
10% dare de de-				Competință de scris		1277	07
puneri fl.	473.54	2234	38	Spese restituite		67	54
Spese:				Tacșă de transcriere		76	—
Salare fl.	2040.—			Competință de timbru		17	84
Chirie, porto, ti-				Comisiuni		5	68
părituri etc. fl.	1077.10	3117	10	Provisiune de protest		5	28
Marce de prezentă		345	—	Realități vândute		237	90
Competință de timbru		63	21				
Tantieme și remunerațiuni		832	08				
Binefaceri		125	—				
Realități cumpărate		275	99				
Profit curat		9720	16				
		24876	10			24876	10

Reghin, la 31 Decembrie 1898.

Direcțiunea:

Galaction Șagău m. p., Patriciu P. Barbu m. p., Sever Barbu m. p.
președinte director executiv contabil

Petru Uilăcan m. p., Marc Cetățian m. p.,
Alesandru Tărnașan m. p., Petru Ciobotar m. p.,

Subscrisul comitet de supraveghiere am esaminat bilanțul, precum și contul profit și pierdere present, și confrontându-le cu registrele institutului ținute în bună regulă, le-am aflat în consonanță cu aceleași și esacte.

Reghin, la 6 Februarie 1899.

Dr. Ioan Popescu m. p., Georgiu Maior m. p., Mihail Grecu m. p.
președinte.

Ne mai pomeniti!

100,000 se poate câștiga cu una coronă
la tragerea principală a losurilor Jurnalistilor, care va avea loc
necondiționat în săptămâna viitoare la 21 Februarie.

Câștigul principal 100,000 10,000 corone etc. etc.

Prețul unui los Se capătă: la toate băncile, Zarafii, Trafici de tutun
1 coronă. și la administrația acestei foi.

497,3 - 5.

Sz. 10125—1898. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Neagu I Marina végrehajthatónak, Salmen Rosina szül. Gusbeth hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 40 forint 46 kr., perköltség és járulékaí iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbírószék) területén lévő Brassó városhatárán fekvő a brassói 902 sz. t.ljkbén 858 hrsz. alatti ingatlanra 14 frtban, 11479 hrsz. alatti ingtl. 54 frtban, 12077, 12078 hrsz. alatti ingtl. 76 frtban, 12279/2 hrsz. alatti ingtl. 21 frtban, 12315/2 hrsz. alatti ingtl. 9 frtban, 12512 hrsz. alatti ingtl. 10 frtban, 14712 hrsz. alatti 88 frtban, 15018 hrsz. alatti ingtl. 67 frtban, 15357 hrsz. alatti ingtl. 57 frtban, 15409/1 hrsz. alatti ingtl. 70 frtban, 19999, 20000 hrsz. alatti ingtl. 93 frtban, 20598 hrsz. alatti ingtl. 93 frtban, 22825, 22826 hrsz. alatti ingtl. 19 frtban, 23750 hrsz. alatti ingtl. 41 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi Márczius hó 11-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881-évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1898 Nov. 22 én.

A kir. tszék tlkvi hatósága.

504,1-1.